

สรุปประเด็นจากการประชุมปฐมนิเทศโครงการ

โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนปรับปรุงช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2566-2580)

ระหว่างวันที่ 23 – 25 มีนาคม พ.ศ. 2569

ดำเนินการโดย

สรุปผลการประชุมปฐมนิเทศ
โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
ในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ปรับปรุงครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2566-2580)
วันที่ 23 – 25 มีนาคม พ.ศ. 2569

1. ความเป็นมาของโครงการ

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 (1) ได้กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนแม่บทการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบโดยคณะกรรมการลุ่มน้ำได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ จำนวน 22 ลุ่มน้ำ เสนอ กนช. พิจารณาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 โดยที่ประชุมมีมติ เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำดังกล่าว และให้หน่วยงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ อย่างไรก็ตาม แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำฉบับนี้ ยังมีข้อจำกัดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ ได้แก่ บางแผนงานยังไม่มีค่าเป้าหมาย รวมถึงบางลุ่มน้ำยังด้อยในกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) มาใช้ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำเป็นต้น ดังนั้น กนช. จึงเห็นควรให้คณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินการปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงได้จ้างศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ปรับปรุงครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2580) ซึ่งรับการถ่ายทอดกรอบแนวทางการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด กลยุทธ์ แผนงานจากแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2580) มาเป็นกรอบการดำเนินการ โดยในการศึกษารั้งนี้ได้นำกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ที่คำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับทรัพยากรน้ำมากำหนดทิศทางการพัฒนา และการบริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งนำไปสู่การกำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และแผนงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ของลุ่มน้ำ เพื่อให้หน่วยงานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำในเขตลุ่มน้ำ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

2) เพื่อศึกษาและจัดทำรายงานแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2580) และจัดทำแผนงานโครงการด้านทรัพยากรน้ำ ในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน โดยกำหนดเป็นแผนระยะที่ 1 (ปี 2566 - 2570) แผนระยะที่ 2 (ปี 2571 - 2575) แผนระยะที่ 3 (ปี 2576 - 2580)

3. ผลประโยชน์จากการดำเนินงานศึกษาโครงการ

- 1) เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาด้านทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ
- 2) หน่วยงานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการ ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

3) หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำในการวางแผนการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ

4. วัตถุประสงค์ของการประชุมปฐมนิเทศโครงการ

1) เพื่อแนะนำและนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นโครงการ แนวทางการจัดทำแผนแม่บทลุ่มน้ำ พร้อมสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการ SEA ในการจัดทำแผนแม่บทระดับลุ่มน้ำ และชี้เป้าพื้นที่ปัญหาของลุ่มน้ำและศักยภาพของลุ่มน้ำ

2) เพื่อให้ข้อมูลและสร้างความรู้ความเข้าใจในโครงการ แนวทางการศึกษา แผนงาน และแผนงานการดำเนินกิจกรรม และกระบวนการ SEA และชี้เป้าพื้นที่ปัญหาของพื้นที่ลุ่มน้ำและศักยภาพของพื้นที่ เป็นต้น

3) เพื่อรับฟังความคิดเห็น สภาพปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่ลุ่มน้ำ ศักยภาพจุดเด่น จุดด้อยของพื้นที่ลุ่มน้ำ ความต้องการและปัจจัยคุกคามภายในลุ่มน้ำ

5. การดำเนินงาน

การประชุมปฐมนิเทศโครงการได้ดำเนินการจัดประชุมในระดับพื้นที่ ระหว่างวันที่ 23 - 25 มีนาคม 2569 จำนวน 3 เวที รวมทั้งกำหนดรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video Conference) โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) เวทีที่ 1 กลุ่มพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และจังหวัดพัทลุง ดำเนินการจัดประชุมเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2569 ณ ห้องประชุมรักษ์ชฎาแกรนด์ โรงแรมชฎา แอท นคร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีนายวิทยา เขียวรอด รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานเปิดการประชุม และนายพงษ์ศักดิ์ หนูเนื้อทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 เป็นผู้กล่าวรายงาน มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น 207 คน

2) เวทีที่ 2 กลุ่มพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา ดำเนินการจัดประชุมเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2569 ณ ห้องเทพลักษณ์ โรงแรมเคพาร์ค สุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมี นายกล้าณรงค์ ยุติธรรม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นประธานเปิดการประชุม พร้อมด้วย นายไวฑิต โอชวิช ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์น้ำ รักษาราชการแทนรองเลขาธิการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ นายชัยวัฒน์ จันทวี ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 และนางสาวอรพรรณ จุลภักดิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 เป็นผู้กล่าวรายงาน มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น 161 คน

3) เวทีที่ 3 กลุ่มพื้นที่จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการจัดประชุมเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2569 ณ ห้องประชุม ชั้น 3 อาคารกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร โดยมี นายสกุล ดำรงเกียรติกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เป็นประธานเปิดการประชุม และนายพงษ์ศักดิ์ หนูเนื้อทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 เป็นผู้กล่าวรายงาน มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น 160 คน

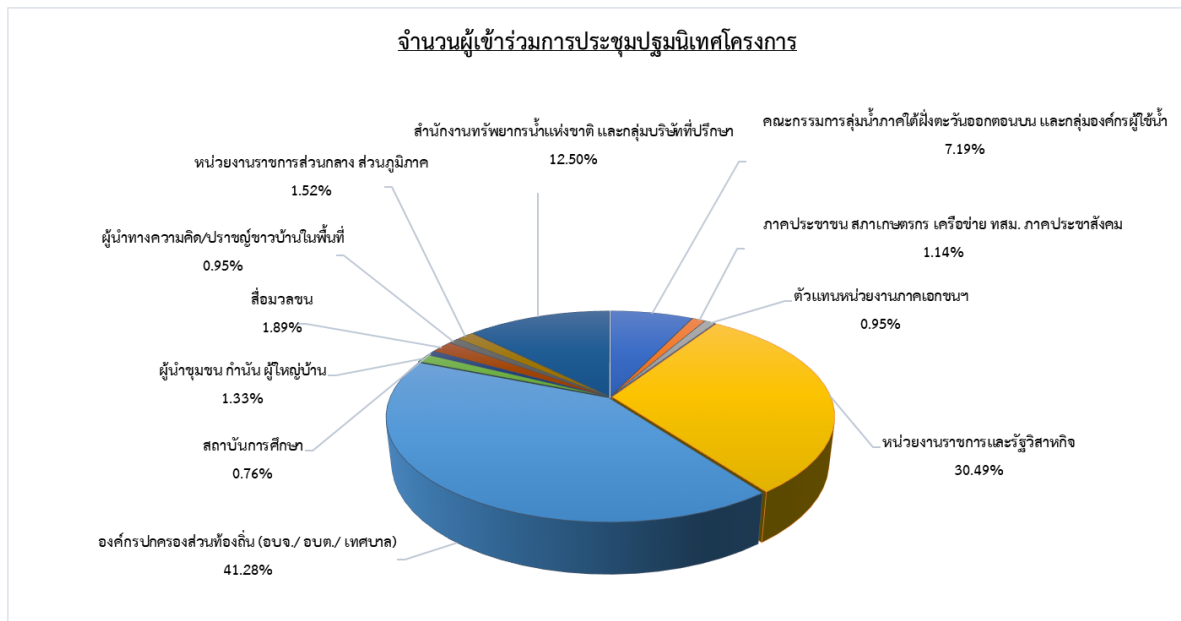
6. สรุปผลการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบไปด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน กลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคประชาชน สภาเกษตรกร เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ภาคประชาสังคม ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน หอการค้า สภาอุตสาหกรรม กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. /อบต. /เทศบาล) ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ผู้นำทางความคิด ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ หน่วยงานราชการ

ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมประชุม รวมจำนวนทั้งสิ้น 528 คน บรรยากาศการประชุมดังรูปที่ 6-2 ถึงรูปที่ 6-4 และรายละเอียดกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม ดังตารางที่ 6-1 ดังนี้

ตารางที่ 6-1 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมปฐมนิเทศโครงการ

ที่	กลุ่ม/หน่วยงานจากภาคส่วนต่าง ๆ	ผู้เข้าร่วม (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำ	38	7.19
2	ภาคประชาชน สภาเกษตรกร เครือข่าย ทสม. ภาคประชาสังคม	6	1.14
3	ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน หอการค้า สมาอุตสาหกรรม หรือกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว	5	0.95
4	หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	161	30.49
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./ อบต./ เทศบาล)	218	41.28
6	ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	7	1.33
7	สถาบันการศึกษา	4	0.76
8	สื่อมวลชน	10	1.89
9	ผู้นำทางความคิด/ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่	5	0.95
10	หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค	8	1.52
11	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา	66	12.5
	รวมทั้งสิ้น	528	100.00

รูปที่ 6-1 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมปฐมนิเทศโครงการ

		
ลงทะเบียนและรับเอกสาร	ชมบอร์ดนิทรรศการ	
		
นายวิทยา เขียวรอด รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ประธานเปิดการประชุม	นายพงษ์ศักดิ์ หนูเนื้อทอง ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 กล่าวรายงาน	ภาพบรรยากาศการประชุม
		
ผู้แทนกลุ่มบริษัทที่ปรึกษานำเสนอข้อมูลโครงการ และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของประชาชน		
		
		
บรรยากาศในการประชุมปฐมนิเทศโครงการ เวทีที่ 1		

รูปที่ 6-2 ภาพบรรยากาศการประชุมปฐมนิเทศโครงการ เวทีที่ 1 วันจันทร์ที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2569 ณ ห้องประชุมรักษ์ชฎาแกรนด์ โรงแรมชฎา แอท นคร จังหวัดนครศรีธรรมราช

		
<p>ลงทะเบียนและรับเอกสาร</p>	<p>ชมบอร์ดนิทรรศการ</p>	
		
<p>นายก้านรงค์ ยุติธรรม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประธานเปิดการประชุม</p>	<p>นางสาวอรพรรณ จุลภักดิ์ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 กล่าวรายงาน</p>	<p>ภาพบรรยากาศการประชุม</p>
		
<p>ผู้แทนกลุ่มบริษัทที่ปรึกษานำเสนอข้อมูลโครงการ และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของประชาชน</p>		
		
		
<p>บรรยากาศในการประชุมปฐมนิเทศโครงการ เวทีที่ 2</p>		

รูปที่ 6-3 ภาพบรรยากาศการประชุมปฐมนิเทศโครงการ เวทีที่ 2 วันอังคารที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2569 ณ ห้องประชุมเทพลักษณ์ โรงแรมเคพาร์ค สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 6-4 ภาพบรรยากาศการประชุมปฐมนิเทศโครงการ เวทีที่ 3 วันพุธที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2569
ณ ห้องประชุม ชั้น 3 อาคารกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร
จังหวัดชุมพร

7. สรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุม

การประชุมยังเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และสะท้อนสภาพปัญหา รวมถึงความต้องการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อันเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการประกอบการศึกษาและจัดทำแผนแม่บทฯ ในขั้นตอนต่อไป โดยสามารถสรุปประเด็นข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่สำคัญจากการประชุมได้ดังตารางที่ 7-1 ตารางที่ 7-2 และ ตารางที่ 7-3

ตารางที่ 7-1 สรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุม เวทีที่ 1

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการน้ำ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับเศรษฐกิจ - จังหวัดนครศรีธรรมราชยังเผชิญปัญหาซ้ำซาก ทั้งอุทกภัย และวิกฤตการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง - สนับสนุนให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผน ยุทธศาสตร์ และ บูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืน - ขอให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด/ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาชน เน้นการระดมความคิดเห็นจาก ทุกภาคส่วน เพื่อสะท้อนปัญหาและแนวทางพัฒนาลุ่มน้ำ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และ จะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบปัญหาบริหารจัดการน้ำ แบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ (พื้นที่ภูเขา) กลางน้ำ (พื้นที่ราบ) และปลายน้ำ (ชายฝั่ง/ปากพนัง) โดยพื้นที่ต้นน้ำ บนเทือกเขาหลวงไม่สามารถชะลอและกักเก็บน้ำได้ ส่งผลให้น้ำเก็บกักไม่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง - ขอให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำ โดยการครอบคลุมด้วย กฎหมาย เพื่อบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยการแก้ไข กฎหมายเพื่อนำไปสู่การวางระบบน้ำและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การบริหารจัดการ น้ำเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ขอให้พิจารณาการสนับสนุนงบประมาณ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อแก้ปัญหาระบบ บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และ จะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาน้ำท่วมในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดจากน้ำป่าไหลหลากอย่างรวดเร็วจากเทือกเขาหลวงและหุบบ้านคีรีวง ต.กำโลน อ.ลานสกา ไหลลงสู่พื้นที่ราบลุ่มและเขตเมือง ประกอบกับมีน้ำทะเลหนุนสูง - การก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรและการถมพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิง) ทำให้น้ำเปลี่ยนทิศทางและเพิ่มความรุนแรงจนเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก - พื้นที่ต้นน้ำที่ขาดโครงสร้างพื้นฐานในการกักเก็บน้ำ โดยเฉพาะฝายชลประทานเสาง ที่มีอยู่ไม่สามารถเก็บน้ำได้ เพียงพอต่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และ จะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้เร่งวางแผนปรับปรุงและขุดลอกตะกอนทรายบริเวณฝายชลประทานเสาชง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับน้ำหลากและสำรองน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง 	
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้พิจารณาแนวทางการระบายน้ำในช่วงฤดูฝน เนื่องจากตำบลคลองน้อยมีลักษณะเป็น "แอ่งกระทะ" ที่รองรับน้ำจากหลายตำบล ทำให้ประสบปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝนอย่างต่อเนื่อง - พื้นที่ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง แม้จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่สมบูรณ์ (เช่น ส้มโอทับทิมสยาม) แต่กลับขาดระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย - ต้องการให้พิจารณาก่อสร้าง "ประตูระบายน้ำฉุกเฉิน 2 จุด" เพื่อแก้ปัญหาน้ำทะเลหนุนและลดปัญหาลำคลองตื้นเขินที่ขัดขวางการระบายน้ำ - ขอให้พิจารณาเสนอ อำเภอปากพนัง โครงการในพื้นที่ หมู่ 6 และ หมู่ 7 ของตำบลคลองน้อย เนื่องจากเป็นจุดที่เหมาะสมในการเร่งผลักดันน้ำออกสู่ทะเลได้เร็วที่สุด 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชแบ่งเป็น 3 ลุ่มน้ำหลัก คือ ลุ่มน้ำปากพนัง , ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน และ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกกลาง - เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลตามลักษณะทางกายภาพของลุ่มน้ำมากกว่าเส้นแบ่งเขตการปกครอง เพื่อให้แก้ปัญหาได้ตรงจุด - พิจารณาเชื่อมโยงลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและฝั่งอันดามัน (ฝั่งตะวันตก) เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้พื้นที่ขาดแคลน - เสนอให้พัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อตัดยอดน้ำและกักเก็บน้ำ แก้ปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้งซ้ำซาก - ขอให้พิจารณาอ่างเก็บน้ำในพื้นที่คลองเสาชง ปรับปรุงพื้นที่ด้วยการสร้างฝายกั้นทรายขนาดเล็กและขุดลอกตะกอนทราย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายและเก็บน้ำในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช (คลองผันน้ำเมืองนครศรีธรรมราช) โดยใช้งบประมาณปีละประมาณ 9.5 พันล้านบาท เสียยาวคร่าวๆ 9,000 บาท ในการศึกษาครั้งนี้จะต้องมีการถอดบทเรียนเรื่องการบริหารจัดการ และปัญหาน้ำท่วม - ขอให้พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อส้มโอทับทิมสยาม เพราะการดำเนินโครงการอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิตได้ - ขอให้พิจารณาระวังการปล่อยน้ำจืดปริมาณมากลงสู่อ่าวปากพนังและอ่าวปากนคร เพราะน้ำที่จืดลงอย่างรวดเร็วจะกระทบต่อสัตว์น้ำและอาชีพประมง - ขอให้พิจารณาตรวจวัดระดับน้ำใต้ดินทั้งก่อนและหลังก่อสร้าง เพื่อประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและจัดทำแผนที่เส้นชั้นระดับน้ำอย่างเป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ปรับปรุงครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2566-2580) มีผู้เชี่ยวชาญศึกษาเรื่องน้ำใต้ดินในการศึกษาโครงการ รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่าง ๆ มาพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ต่อไป - การบริหารจัดการลุ่มน้ำ วิเคราะห์และวางแผนในภาพรวมของลุ่มน้ำ ซึ่งปัญหาอาจจะดำเนินการแก้ไขแต่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ต่อไป ดังนั้นการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต้องแก้ไขร่วมกัน - คลองน้อย เป็นพื้นที่ประเภท F6 คือพื้นที่ปลายน้ำ โดยในพื้นที่รับน้ำมีความเสี่ยง 2 เรื่อง ได้แก่

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
	<p>1. น้ำทะเลหนุน 2. การใช้พื้นที่ที่ไม่สอดคล้องกับหน้าที่ เป็นพื้นที่ที่มีกฎหมายทับซ้อนกัน ซึ่งต้องมีการร่วมกันประชุมและวางแผนอีกครั้ง</p>
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นที่ราบลุ่มต่ำ ทำให้น้ำจากคลองท่าดีไหลมารวมกันจนเอ่อล้น และคันกั้นน้ำในอดีตกลับทำให้น้ำท่วมขังในพื้นที่เกษตรนานขึ้น - เกิดจากน้ำหลากจากเทือกเขาบรรทัดทางตอนบน และสถานะน้ำทะเลหนุนสูงทางตอนล่าง ทำให้ระบายน้ำไม่ได้จนท่วมเมืองและพื้นที่เกษตร - ชุมชนต้องการการจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ เพื่อหลีกเลี่ยงพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ส้มโอทับทิมสยาม ปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว ซึ่งใช้น้ำปริมาณมาก - การสร้างคันกั้นน้ำที่ผ่านมาช่วยแก้ปัญหาได้เพียงชั่วคราว และบางจุดกลับกลายเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำตามธรรมชาติ - การปิดกั้นประตูระบายน้ำ (เช่น คลองสุขุม) ในอดีต ทำให้น้ำจืดไหลลงสู่ปลายน้ำไม่ได้ ส่งผลเสียต่อระบบนิเวศทั้งพืชและประมง - เสนอให้พิจารณาสร้างคันกั้นน้ำใน ต.คลองน้อย อ.ปากพนัง เพื่อใช้กักเก็บน้ำจืดไว้ใช้ทำเกษตร และป้องกันไม่ให้น้ำจากคลองเลี้ยงเมืองไหลเข้าท่วมพื้นที่เขตเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้จัดทำแผนชุดลอกตะกอนหน้าประตูระบายน้ำ คลองเสารงเพื่อเพิ่มความจุในการกักเก็บน้ำ พร้อมทั้งวางแผนทางการดูแลบำรุงรักษาหลังการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน โดยตั้งเป้าผลสำเร็จภายในปี 2580 - มุ่งพัฒนาเส้นทางน้ำและโครงสร้างพื้นฐานชลประทาน เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม-น้ำแล้งซ้ำซากในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างยั่งยืนและบูรณาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขปัญหาพื้นที่ลาดชันที่สร้างอ่างเก็บน้ำไม่ได้ โดยการสร้าง "ฝายต้นน้ำ" และระบบท่อส่งน้ำเพื่อกระจายน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้งแทน - แหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่กลางน้ำมีจำกัด ส่งผลให้พื้นที่ปลายน้ำซึ่งเป็นที่ราบลุ่มเผชิญปัญหาน้ำท่วมขังยาวนานและการรุกตัวของน้ำเค็ม - เสนอให้ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ร่วมกันวางแผนจัดการน้ำท่วมที่ครอบคลุม โดยยึดตามสภาพข้อเท็จจริงของพื้นที่ - ขอให้เน้นปรับปรุงทางระบายน้ำควบคู่ไปกับการ "วางผังเมืองใหม่" เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้พิจารณาเรื่องการศึกษาคุณภาพน้ำ ทั้ง 6 พื้นที่ การศึกษา เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้น้ำต้นทุนปริมาณมาก มีพื้นที่การปลูกทุเรียนมากกว่าการทำนาข้าว 1 รอบ และเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารเคมี 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้พิจารณาเรื่องการทำความรู้การเปิด-ปิด ประตูระบายน้ำ รวมถึงการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ในพื้นที่อำเภอช้างกลาง, ฉวาง, นาบอน โดยมีลำคลองมินเป็นทางน้ำสายหลัก และยังไม่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไข เนื่องจากเป็นลำคลองอยู่กึ่งกลางระหว่างอำเภอ ไม่ได้รับการขุดลอก ทำให้เกิดการตื้นเขิน และระบายน้ำไม่ทันเมื่อมีฝนตกหนัก - ขอให้พิจารณาโครงการฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองมิน และก่อสร้างอาคารกั้นน้ำ เพื่อป้องกันตลิ่งพัง และเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ตำบลหินตก บนถนนเพชรเกษม (นคร-ทุ่งสง) ประสบปัญหาน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าจากเขาช้างสี้-เขาลำโพง เนื่องจากท่อระบายน้ำมีขนาดเล็กเกินไป ส่งผลให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมบริเวณตลาดแม่ลา บ้านเรือน และพื้นที่เกษตรกรรมอย่างหนัก เนื่องจากระบบระบายน้ำไม่สามารถรับปริมาณน้ำที่ไหลบ่ามาได้ทันตาม - ขอให้พิจารณาประตูระบายน้ำคลองพุดหง เพื่อกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง - ขอให้พิจารณาการขุดลอกคลอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ - น้ำบาดาลสำหรับการอุปโภค - บริโภคในพื้นที่อำเภอ ร่อนพิบูลย์ พบปัญหาน้ำบาดาลเป็นสนิม 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 7-2 สรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุม เวทีที่ 2

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - แม่น้ำตาปีและแม่น้ำพุมดวง เป็น 2 แหล่งน้ำสายหลักที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี - แม่น้ำพุมดวง ปัจจุบันประสบปัญหาเรื่องภัยแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ท้ายเขื่อนรัชชประภา ซึ่งมีผลกระทบต่อน้ำอุปโภค-บริโภค และการเกษตร - ขอให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำ แม่น้ำตาปีและแม่น้ำพุมดวง เพื่อขยายขีดความสามารถการกักเก็บและการระบายน้ำ รวมถึงการฟื้นฟูพื้นที่ทั้ง 2 ฝั่งคลอง - บึงขุนทะเลมีระบบระบายน้ำออกสู่แม่น้ำตาปี ผ่าน 2 คลองสายหลัก คือ คลองมะขามเตี้ย และ คลองท่ากูบ ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญในการบริหารจัดการน้ำ ในส่วนของการให้บริการเรือนำเที่ยวพลังงานแสงอาทิตย์เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มุ่งเน้นการใช้พลังงานสะอาดและลดมลพิษในพื้นที่บึงและลำคลองสาขา - ปัญหาหลักในพื้นที่บึงขุนทะเล คือการตื่นเงินของแหล่งน้ำ และผักตบชวาหนาแน่นส่งผลกระทบต่อให้กีดขวางเส้นทางเดินเรือท่องเที่ยวในชุมชน - ขอให้พิจารณาแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูบึงขุนทะเล รวมถึงปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเส้นทางจราจรทางน้ำ/เรือท่องเที่ยว เพื่อลดการจราจรบนถนน - ปัญหาหลักของน้ำท่วมภาคใต้เกิดจากฝนตกหนักสะสมต่อเนื่อง ทำให้น้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาสูงสู่พื้นที่ลุ่มต่ำอย่างรวดเร็ว ประกอบกับน้ำทะเลหนุนสูงขวางทางระบายน้ำลงสู่ทะเลได้ช้า - ขอให้พิจารณาเรื่องแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขุดลอกลำน้ำได้ จะช่วยการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง และมีพื้นที่เก็บกักน้ำ สำหรับอุปโภค-บริโภคและเกษตรกรรม แต่หากติดขัดเรื่องกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่สามารถดำเนินการขุดลอกในพื้นที่ได้ - ขอให้พิจารณา การบริหารจัดการพื้นที่พรุริมแม่น้ำทั้ง 2 ฝั่ง โดยการปลูกพืชพื้นเมืองที่มีระบบรากยึดเกาะดินได้ดี เพื่อป้องกันดินถล่ม ลดการกัดเซาะ ลดความเร็วของกระแสน้ำ และช่วยอนุรักษ์ระบบนิเวศริมน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - เกาะพะงันมีพื้นที่ประมาณ 120,625 ไร่ หรือราว 193 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายการท่องเที่ยวสำคัญของจ.สุราษฎร์ธานี ปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาการขยายตัวของชุมชนและธุรกิจที่ทำให้แหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ พื้นที่กำลังต้องการแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างเร่งด่วน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกาะพะงัน เกิดจากภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับตัวไม่ทันต่อการขยายตัวแบบก้าวกระโดดของภาคท่องเที่ยว ทำให้ระบบกักเก็บและผลิตน้ำประปาที่มีอยู่เดิม แบกรับภาระเกินขีดจำกัด จนไม่สามารถจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการที่พุ่งสูงขึ้นได้ - ปัญหาในพื้นที่เกาะพะงันช่วงฤดูแล้ง คือน้ำประปาไม่เพียงพอต่อการแจกจ่ายให้ชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวรอบเกาะ เนื่องจากแหล่งน้ำดิบหลักจากชุมชนเมืองเก่ามีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการที่สูงขึ้นแต่เกาะสมุยส่งน้ำดิบผ่านท่อลอดใต้ทะเลจากแม่น้ำพุมดวงเพื่อผลิตน้ำประปา - ขอให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำ และการหาแหล่งน้ำเพื่อส่งน้ำดิบเข้าในพื้นที่เกาะพะงันเพื่อผลิตน้ำประปาแจกจ่ายให้กับประชาชนและแหล่งเที่ยวในช่วงฤดูแล้ง - กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำโครงการฝายขนาดเล็ก ในพื้นที่เกาะพะงัน ช่วงฤดูแล้งสามารถเก็บกักน้ำได้แต่ในช่วงฤดูฝน น้ำไหลแรงและรวดเร็วจากพื้นที่สูงลงสู่ลำธารทำให้น้ำกัดเซาะปีกฝายจนเสียหายและล้นออกด้านข้างเนื่องจากโครงสร้างขาดความทนทานต่อกระแสน้ำเชี่ยวส่งผลให้การกักเก็บน้ำไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร - เสนอแนะโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเดิมที่ชำรุดเสียหายโดยการเร่งซ่อมแซมเสริมความแข็งแรงของหูช้าง (ปีกฝาย) ทั้งสองด้านเพื่อรองรับแรงกระแทกจากน้ำหลากพร้อมฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อชะลอการไหลและลดการกัดเซาะโครงสร้างอย่างยั่งยืน - เสนอแนะการปรับปรุงโครงสร้างเดิม เพื่อช่วยระบายทับถมหน้าฝาย ลดปัญหาน้ำเอ่อล้นผิดปกติและคืนพื้นที่กักเก็บน้ำให้กลับมาใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ 	
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้นำผลการศึกษาโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มาพิจารณาประกอบการศึกษาโครงการครั้งนี้ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - สำหรับการจัดทำผังน้ำจะสำคัญกว่าการจัดทำผังเมือง เพราะผังเมืองจะต้องวางฐานตามผังน้ำและอุทกวิทยาเพื่อรองรับความเสี่ยงภัยพิบัติและการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน รวมถึงกระบวนการ SEA เป็นเครื่องมือวางแผนที่บูรณาการมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำที่ยั่งยืน และลดความขัดแย้งของผู้มีส่วนได้เสีย โดยมองภาพใหญ่เพื่อผลประโยชน์ที่ลงตัวและสมดุล
<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่ตำบลเขาตอก อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี มีอ่างเก็บน้ำหนองทุ่งทอง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 2,500 ไร่ ซึ่งทางพื้นที่พยายามผลักดันเพื่อขึ้นทะเบียน Ramsar Site เพื่ออนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป - การฟื้นฟูโครงข่ายน้ำทั้งระบบ รวมถึงการจัดบทบาทพื้นที่ให้ชัดเจน และเชื่อมการทำงานของหน่วยงานร่วมกัน รวมถึงการประเมินด้วย

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้พิจารณาการศึกษาการบริหารจัดการน้ำควบคู่กับข้อมูล เนื่องจากตำบลเขาคอกเป็นพื้นที่ติดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองทุ่งทอง จึงส่งผลให้การพัฒนาแหล่งน้ำของหน่วยงานท้องถิ่นดำเนินการได้ยาก เช่น ไม่สามารถขุดลอกในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้ - ปัญหาคลองตันเขิน ในพื้นที่คลองบางตอก อำเภอเคียนซา มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มและเป็นแนวติดต่อกับแม่น้ำตาปี เนื่องจากเป็นแหล่งน้ำสำหรับใช้อุปโภค-บริโภค และประชาชนไม่สามารถสัญจรทางเรือได้ - ขอให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่คลองบางตอก - ขอให้พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ 	<p>เครื่องมือ SEA ซึ่งเป็นการบูรณาการทั้งระบบลุ่มน้ำ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับการศึกษาการบริหารจัดการน้ำทรัพยากรน้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาศึกษาและใช้ประโยชน์ต่อไป - ขอให้พิจารณาเรื่องการนำข้อมูลฝั่งน้ำ ของกรมโยธาธิการและผังเมือง นำมาประกอบการศึกษาโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนในครั้งนี้ - ขอให้พิจารณาการจัดการที่ดินติดลำรางสาธารณะที่มีเอกสารสิทธิ์ชัดเจน ต้องยึดตามหลักกฎหมายและดำเนินการให้เป็นลำรางถาวร เพื่อความชัดเจนและป้องกันการบุกรุก รวมถึงการขยายตัวของพื้นที่เมือง จะส่งผลให้น้ำไม่สามารถไหลลงลำรางได้ เนื่องจากมีการทับถมพื้นที่ลำรางเดิม - ขอให้พิจารณาการบริหารจัดการน้ำ โครงการธนาคารน้ำใต้ดินในพื้นที่ โดยการบริหารจัดการน้ำโดยเติมน้ำส่วนเกินในฤดูฝนลงสู่ชั้นบาดาล เพื่อกักเก็บไว้ใช้ในช่วงแล้ง ช่วยแก้ปัญหาหน้าท่วมและภัยแล้ง แต่ปัจจุบันโครงการยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป - สำหรับฝั่งน้ำ พื้นที่ลำรางสาธารณะต้องชัดเจน เนื่องจากในบางฤดูลำรางสาธารณะไม่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดการรुकล้ำ กีดขวางทางน้ำไหล และเกิดความเสียหายจากการระบายน้ำไม่ทัน
<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาตำบลเลม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เผชิญปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากจากการเป็นพื้นที่รับน้ำ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะนาข้าว และสวนปาล์ม น้ำมันได้รับความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสร้างปัญหาขาดแคลนแหล่งอาหารสำหรับโค-กระบือ - ปัญหาการจราจรอำเภอไชยาในช่วงฤดูน้ำหลากมักเกิดจากน้ำท่วมขังผิวจราจร ส่งผลให้การจราจรติดขัดหนัก ขอให้พิจารณาการจัดการปัญหาน้ำท่วมขังผิวจราจรถนนสายเอเชีย 41 ในการเร่งระบายน้ำในพื้นที่ - ขอให้พิจารณาเรื่องการจัดตั้งทำแผนการบริหารจัดการน้ำร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อข้างพื้นที่ควรเน้นการบูรณาการข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป - ในการศึกษาแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน เป็นการศึกษาทั้งลุ่มน้ำ

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<p>แหล่งน้ำสาธารณะ จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำ และวางแผนโครงการแก้ปัญหาภัยแล้ง/อุทกภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อลดผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียงตามแนวทางแผนพัฒนาท้องถิ่นและยุทธศาสตร์ชาติ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการแก้ไขน้ำท่วมตำบลเลม็ด ดึงตัวแทนชุมชนทุกพื้นที่มาร่วมวางแผนบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ป้องกันการแก้ปัญหาแบบงูกินหางที่ช่วยจุดหนึ่งแต่ไปสร้างผลกระทบให้อีกจุดหนึ่ง พร้อมสร้างการยอมรับร่วมกันของคนในพื้นที่ - ขอให้พิจารณา การพัฒนาโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ในพื้นที่เกาะสมุย โดยต้องบูรณาการแผนการผันน้ำจากฝั่งผ่านโครงการทางพิเศษเชื่อมเกาะสมุยเข้ากับแผนผังน้ำและโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และการบริหารจัดการโครงการร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ - ข้อเสนอแนะ การแบ่งพื้นที่ตามความเสี่ยงและการแบ่งพื้นที่จากประโยชน์การใช้งาน ขอให้เป็นหัวข้อหลักในการศึกษา เพื่อการมุ่งเน้นการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงกฎหมายผังเมือง และแนวทางที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบประปาในพื้นที่ดินในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้พิจารณาการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน - ขอให้ทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 7-3 สรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมเวทีที่ 3

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งเน้นการจัดการปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากควบคู่ไปกับการแก้ปัญหามลพิษ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำเพื่อลดความเสียหายต่อพื้นที่เศรษฐกิจ และการขยายขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ - วางระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่สวนผลไม้และยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่ต้องการน้ำสูงตลอดปี เพื่อป้องกันความเสียหายของผลผลิตและยกระดับรายได้ของเกษตรกรในภูมิภาค - ใช้กลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งน้ำและการป้องกันอุทกภัยให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ทั้งในด้านวิถีชีวิต การท่องเที่ยว และการเกษตรอย่างยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาให้ปัญหามลพิษเป็นประเด็นเร่งด่วนที่วิกฤตกว่าปัญหาน้ำท่วม เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางรายได้ในภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะทุเรียนและปาล์มน้ำมัน รวมถึงการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค - สภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงทำให้น้ำไหลหลากลงสู่ทะเลอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ ส่งผลให้ปริมาณน้ำในลำคลองแห้งขอดอย่างรวดเร็วหลังสิ้นสุดฤดูฝน - โครงการอ่างเก็บน้ำท่าแซะและคลองรับร่อไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต้นน้ำและป่าไม้ รวมถึงการคัดค้านจากราษฎรที่ได้รับผลกระทบเรื่องที่ดินทำกิน - เสนอให้ปรับเปลี่ยนแนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำควบคู่ไปกับการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก หรืออาคารอัดน้ำในพื้นที่ที่มีความพร้อม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเก็บกักน้ำฝนและกระจายน้ำให้ทั่วถึง - ข้อกังวลเกี่ยวกับโครงการขุดลอกและขยายคลองนาคราช ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังและน้ำทะเลหนุนสูงเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมและบ้านเรือนของราษฎรในบริเวณริมชายฝั่ง - พิจารณาแนวทางการก่อสร้างแก้มลิงบริเวณสองฝั่งคลองนาคราช เพื่อเป็นพื้นที่พักน้ำในช่วงน้ำหลากและใช้เป็นปราการป้องกันน้ำเค็มหนุนลึกเข้าสู่พื้นที่ตอนบน - ปัจจุบันระบบประปาหมู่บ้านไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดแคลนน้ำต้นทุนที่เพียงพอสำหรับผลิตน้ำสะอาดให้แก่ชุมชน - ปัจจุบันมีการดำเนินการก่อสร้างโครงการประตุน้ำบ้านหาดแดง เพื่อทำหน้าที่ชะลอน้ำจากคลองรับร่อ ซึ่งจะ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<p>เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำคัญในการสนับสนุนภาคการเกษตรและการดำรงชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดและผลักดัน โครงการประจวบระบายน้ำบ้านสันตินิมิต (อาคารอัดน้ำ) ซึ่งอยู่ในขั้นตอนสำรวจออกแบบ ให้ได้รับการอนุมัติงบประมาณก่อสร้างเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน 	
<ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดการปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กและฝายที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันประสบปัญหาตะกอนทับถมอย่างหนัก ทำให้สูญเสียขีดความสามารถในการกักเก็บและชะลอน้ำ - เสนอให้จัดทำแผนกำหนดการขุดลอกแหล่งน้ำและฝายอย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำสำรองสำหรับภาคเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภคให้เพียงพอต่อความต้องการในพื้นที่ - เสนอให้มีการขึ้นทะเบียนแหล่งน้ำธรรมชาติทุกประเภท (ป่าพรุ ป่าต้นน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง) เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน แบ่งเขตพื้นที่คุ้มครองและใช้ประโยชน์อย่างสมดุล - ทบทวนและปรับปรุงข้อมูลเส้นลำน้ำให้เป็นปัจจุบัน โดยการสำรวจเชิงลึกและจัดทำแผนที่เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ระบุพื้นที่เสี่ยงภัย และวางแผนบำรุงรักษาแม่น้ำสายหลักได้อย่างแม่นยำ - สร้างความชัดเจนในการบูรณาการระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติสู่การปฏิบัติในพื้นที่มีความสอดคล้องกัน - เน้นการกำจัดตะกอนทับถมหน้าฝายและในลำน้ำสายหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในด้านการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งและการระบายน้ำในช่วงฤดูฝน - เร่งจัดทำแผนงานบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำต้นทุนในการผลิตประปา ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ในช่วงฤดูแล้งที่ผ่านมา 	<ul style="list-style-type: none"> - ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 วรรคหนึ่ง คณะกรรมการลุ่มน้ำมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม , ด้านวิศวกรรมทรัพยากรน้ำ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ หรือด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงการลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่
<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการลุ่มน้ำและสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) ในการวางแผนจัดการน้ำโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง อาทิ การสร้างแก้มลิงและฝายชะลอระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วมและภัยแล้งในเชิงอนุรักษ์ - เสนอให้มีการพิจารณาบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ฝาย และแก้มลิง เข้าสู่แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จริงในระดับท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้มีการปรับปรุงแผนแม่บทลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน โดยการนำหลักการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน - ขอให้เร่งสำรวจและตรวจสอบโครงการรถไฟทางคู่ช่วงประจวบคีรีขันธ์ – ชุมพร ที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบระบายน้ำในพื้นที่ เนื่องจากสภาพทางกายภาพของโครงการอาจกลายเป็นสิ่งกีดขวางทางน้ำตามธรรมชาติ - ขอให้พิจารณาปรับปรุงแนวเส้นทางและโครงสร้างทางรถไฟที่ทับซ้อนหรือปิดกั้นทางเดินน้ำเดิม เพื่อลดผลกระทบการเกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางไหลของน้ำสืบเนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 	<p style="text-align: center;">ตอบประเด็น</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการแก้ไขปัญหาท่วมและภัยแล้งคือการที่หน่วยงานภาครัฐต้อง บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการทั้งระบบรวมถึงการวางแผน การพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกันทุกภาคส่วน - มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ทำประชาคมร่วมกับชุมชน เพื่อรับทราบสภาพปัญหาเชิงลึกและสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนรับมือวิกฤตการณ์น้ำในระดับพื้นที่ - ให้บริษัทที่ปรึกษาเร่งศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่ปากน้ำหลังสวน โดยเฉพาะประเด็นการตื้นเขินของลำน้ำในปัจจุบันเทียบกับในอดีต เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้ระยะเวลาที่น้ำท่วมขังยืดเยื้อขึ้นจาก 1-2 วัน เป็น 5-7 วัน - ขอให้พิจารณาแนวทางการปรับปรุงและแก้ไขปัญหามลพิษจากระบายน้ำของปากแม่น้ำหลังสวน ซึ่งถูกระบุว่าเป็นปัจจัยหลักที่ขวางกั้นการไหลของน้ำลงสู่ทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนและพื้นที่เศรษฐกิจที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างหนักในปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อเสนอให้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทั้งใน ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีแผนปฏิบัติการที่รองรับการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ - มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาลงพื้นที่สัมผัสชุมชนโดยตรง เพื่อจัดเก็บข้อมูลความต้องการและปัญหาเฉพาะจุด (Site-specific issues) นำมาวิเคราะห์และออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และตอบสนองต่อความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีแผนปฏิบัติการโดยแบ่งเป็นระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว ซึ่งแผนปฏิบัติการระยะสั้น 5 ปี มุ่งเน้นไปที่โครงการเร่งด่วน การบริหารจัดการน้ำในสภาวะวิกฤต และโครงการที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ - ในส่วนแผนปฏิบัติการ จะต้องระบุหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน ทั้งกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมทางหลวง เป็นต้น

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้กำหนดแนวทางและระบุช่องทางการขอรับการสนับสนุนงบประมาณที่ชัดเจน ทั้งจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานส่วนกลาง (Function) งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area) และงบประมาณบูรณาการตามแผนแม่บททรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้โครงการที่ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วสามารถนำไปสู่การปฏิบัติและมีงบประมาณรองรับอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบที่กำหนดไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทที่ปรึกษาจะเพิ่มเติมข้อมูลเรื่องการเสนอของบประมาณให้ชัดเจน ในรูปเล่มรายงานโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาและแก้ปัญหาได้ทันทั่วถึง
<ul style="list-style-type: none"> - เน้นย้ำบทบาทของแม่น้ำพะโต๊ะ ในฐานะต้นน้ำสายหลักที่หล่อเลี้ยงหลายอำเภอ (พะโต๊ะ, หลังสวน, พังงา และละแม) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของความมั่นคงทางทรัพยากรน้ำในระดับภูมิภาค - จากการสำรวจแม่น้ำพะโต๊ะ ในปัจจุบันการชะล้างพังทลายของหน้าดินทำให้น้ำในลำน้ำสายหลักตื้นเขิน ส่งผลโดยตรงต่อขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำ จนเกิดสภาวะขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรงในช่วงฤดูแล้ง - ข้อเสนอแนะ ให้มีการสำรวจและขุดลอกแม่น้ำพะโต๊ะและแม่น้ำหลังสวนเป็นระยะ เพื่อเพิ่มความจุน้ำ โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือต้องคงเส้นทางไหลเดิมตามธรรมชาติไว้เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ - ขอให้พิจารณามาตรการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำควบคู่ไปกับการจัดทำฝายชะลอน้ำในลำน้ำสาขาย่อย เพื่อสร้างระบบกักเก็บน้ำตามธรรมชาติ และลดความรุนแรงของกระแสน้ำหลาก - ตรวจสอบและปรับปรุงประตูระบายน้ำที่ติดตั้งในลักษณะกีดขวางทางไหลของลำน้ำสายหลัก ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพทั้งการระบายน้ำในช่วงน้ำหลากและการกักเก็บน้ำในช่วงหน้าแล้ง - ระบุสาเหตุของปัญหาน้ำท่วมขังที่ยาวนานขึ้นในอำเภอหลังสวน (จาก 2 วัน เป็น 7 วัน) ว่าเกิดจากการสร้างเขื่อนกันคลื่นที่ส่งผลให้ตะกอนทรายทับถมปิดกั้นปากแม่น้ำจนน้ำไม่สามารถระบายลงสู่ทะเลได้ตามปกติ - ขอให้พิจารณายกเลิกการก่อสร้างเขื่อนกันคลื่น และปรับเปลี่ยนมาใช้แนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการทั้งระบบ ตั้งแต่ "ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ" เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนและตรงจุดตามสภาพข้อเท็จจริงของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณามาตรการทางวิศวกรรม เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขังบนผิวจราจรถนนสายเอเชีย 41 ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำและเป็นจุดยุทธศาสตร์การคมนาคมหลัก เพื่อลดความรุนแรงของกระแสน้ำไหลเชี่ยวและเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางของประชาชน - วิเคราะห์สาเหตุปัญหาน้ำท่วมขังระยะยาวในพื้นที่อำเภอหลังสวน ซึ่งพบว่าการสร้างเขื่อนกันคลื่นส่งผลกระทบต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ตอบประเด็น
<p>ระบบกระแสไฟฟ้าและการเคลื่อนตัวของตะกอน ทำให้ทรายทับถมบริเวณปากแม่น้ำจนตื้นเขินและขวางทางไหลของน้ำลงสู่ทะเล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาแนวทางการจัดการตะกอนทรายที่ถูกพัดพามาจากต้นน้ำเข้าทับถมในพื้นที่เกษตรกรรมและลำน้ำสาขาเพื่อฟื้นฟูสภาพทางน้ำเดิมและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำให้กลับมาสู่สภาวะปกติโดยเร็วสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศต้นน้ำถึงปลายน้ำ - พื้นที่ตำบลนาขามีลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างชัดเจน โดยตอนบนเป็นภูเขาสูงชันและป่าไม้ ส่วนตอนล่างบริเวณถนนสายเอเชีย 41 เป็นพื้นที่ราบลุ่มดินตื้น ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการไหลและการสะสมของน้ำในฤดูฝน - เร่งแก้ปัญหาพื้นที่ท่วมสูงบริเวณหน้าสถานีขนส่งสินค้าในช่วงฝนตกหนัก ซึ่งมีสาเหตุหลักจากระบบท่อระบายน้ำเดิมมีขนาดไม่เพียงพอต่อการรองรับปริมาณน้ำหลากจากพื้นที่ตอนบน - ขอเสนอให้มีการศึกษาเส้นทางน้ำและวางระบบระบายน้ำใหม่ โดยเน้นการขุดลอกทางน้ำที่เชื่อมต่อกับแหล่งน้ำธรรมชาติ อาทิ คลองหมอ และคลองน้ำขาว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำออกสู่ตำบลบางน้ำจืดและอ่าวตะโก - ในการจัดทำแผนแม่บทควรให้ความสำคัญกับการสำรวจระบบคลองซอยและทางน้ำสายย่อย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการระบายน้ำลงสู่ทะเลให้รวดเร็วที่สุด พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำสำรองภายในพื้นที่ - พิจารณาสำรวจและพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าบริเวณป่าพรุรอยต่อตำบลนาขา ตะโก และบางสีทอง (ประมาณ 1,200 ไร่) เพื่อสร้างเป็นแหล่งน้ำต้นทุนขนาดใหญ่ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ครอบคลุมหลายตำบล ทั้งในด้านการอุปโภคบริโภคและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันพื้นที่อำเภอทุ่งตะโก พบปัญหาน้ำท่วมขังที่ทวีความรุนแรงและยาวนานขึ้นจากเดิม 1-2 วัน เป็น 5-7 วัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของประชาชน - เร่งปรับปรุงและขยายศักยภาพทางกายภาพของจุดระบายน้ำออกสู่ทะเลในพื้นที่หมู่ 1 และหมู่ 2 ซึ่งปัจจุบันมีลักษณะคับแคบจนไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำหลากฉับพลันได้ทันทั่วทั้ง - ขอให้พิจารณาปรับปรุงระเบียบและหลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และคล่องตัวในการดำเนินการขุดลอกหน้าฝายรวมถึงลำคลองต่างๆ ในพื้นที่ที่ได้รับถ่ายโอน เพื่อให้สามารถบำรุงรักษาแหล่งน้ำได้ตามสภาพข้อเท็จจริงอย่างทันเหตุการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจะนำไปพิจารณาประกอบการการศึกษาต่อไป

8. สรุปสาระสำคัญจากแบบสอบถาม ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการดำเนินงานโครงการ

การประชุมปฐมนิเทศโครงการฯ ในครั้งนี้ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมในแต่ละเวทีได้ดำเนินการทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามในครั้งนี้ประกอบไปด้วยข้อมูลทั่วไป ความคิดเห็นในการดำเนินโครงการฯ ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค ศักยภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (รูปแบบการตอบของแบบสอบถามบางหัวข้อเป็นรูปแบบสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญ สามารถสรุป ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการประชุมปฐมนิเทศโครงการ มีผู้ร่วมตอบแบบสอบถามทั้งหมด 344 คน คิดเป็นร้อยละ 74.46 ของผู้เข้าร่วมประชุม (ไม่นับรวมผู้แทนจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและบริษัทที่ปรึกษา) โดยผู้ร่วมตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 47.09 รองลงมา เป็นหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 36.92 คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 7.85 หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ร้อยละ 2.33 กลุ่มภาคประชาชน สภาเกษตรกร เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ภาคประชาสังคม ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในร้อยละที่เท่ากัน ร้อยละ 1.45 ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน หอการค้า สภาอุตสาหกรรม กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว ร้อยละ 1.16 และสถาบันการศึกษา ผู้นำทางความคิดและประชาชนชาวบ้านในพื้นที่ ในร้อยละที่เท่ากัน ร้อยละ 0.87 ตามลำดับ

2) ความคิดเห็นต่อการดำเนินการโครงการฯ

(1) ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภค - บริโภค

การจัดการน้ำอุปโภค - บริโภค ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.55 รองลงมาใช้ประปาของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 38.37 ประปาของหมู่บ้าน 36.92 ประปาภูเขา ร้อยละ 7.56 และจากการกักเก็บน้ำใช้เอง ร้อยละ 1.74

น้ำดื่มเพื่อการบริโภค (น้ำดื่มและทำอาหาร) ในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้น้ำเพื่อการบริโภคจากน้ำบรรจุขวดหรือถังมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.26 รองลงมาจากประปาส่วนภูมิภาค ร้อยละ 39.53 ประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 38.37 บ่อน้ำบาดาล ร้อยละ 20.93 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 15.41 น้ำฝน ร้อยละ 11.92 และจากระบบอื่น ๆ เช่น ระบบประปาของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น บริการตู้กดน้ำของเอกชน ร้อยละ 2.91

สำหรับ **น้ำเพื่อการอุปโภค** (น้ำใช้) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำประปาของหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.81 รองลงมาเป็นประปาส่วนภูมิภาค ร้อยละ 50.87 บ่อน้ำบาดาล ร้อยละ 38.08 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 21.51 ลำคลอง ร้อยละ 19.77 น้ำฝน ร้อยละ 14.83 และแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น ประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประปาภูเขา และแหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน ร้อยละ 1.16

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการน้ำอุปโภค - บริโภค คือควรมีการดำเนินการปรับปรุง ก่อสร้าง แหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง หรือช่วงการเกิดอุทกภัย รวมไปถึงการสร้างโรงกรองน้ำ หรือระบบประปาชุมชนที่มีประสิทธิภาพเพื่อการกรองน้ำสะอาดก่อนแจกจ่ายให้กับผู้ใช้น้ำ และควรมีการสนับสนุนให้มีการขุดเจาะหาแหล่งน้ำบาดาล การบริหารจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติให้เป็นระบบ พัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำทั้งผิวดินและใต้ดิน และสิ่งสำคัญในการดำเนินการจัดการน้ำอุปโภค - บริโภค คือ การจัดสรรหรือสนับสนุนงบประมาณการดำเนินการจัดการน้ำ ปรับปรุง ก่อสร้าง หรือสนับสนุนให้กับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถผลิตน้ำได้อย่างมีคุณภาพ ได้รับมาตรฐาน เพื่อจ่ายน้ำให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

(2) ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

ด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิตในการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้น้ำเพื่อการเกษตรจากคลองธรรมชาติมากที่สุด ร้อยละ 58.14 รองลงมาแหล่งน้ำจากสระขุด ร้อยละ 41.28 บ่อน้ำตื้นหรือบ่อน้ำบาดาล ร้อยละ 36.92 จากน้ำฝน ร้อยละ 37.79 จากคลองชลประทาน ร้อยละ 22.09 และจากแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง สระหนอง ร้อยละ 1.16

สำหรับการใช้น้ำเพื่อการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำประปา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.77 รองลงมาจากน้ำจากบ่อขุดขึ้นหรือสระน้ำ ร้อยละ 18.90 บ่อน้ำตื้นหรือบ่อน้ำบาดาล ร้อยละ 17.15 คลองธรรมชาติ ร้อยละ 14.83 และจากแหล่งน้ำอื่น ๆ ร้อยละ 1.16

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำในภาคการผลิต ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ การรณรงค์ให้ผู้ประกอบการกักเก็บน้ำไว้และเพิ่มพื้นที่เก็บน้ำไว้ในระบบจัดเก็บน้ำแบบปิด เพื่อลดการระเหยเร็วจากสภาพอากาศที่ร้อน รวมไปถึงการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่กักเก็บน้ำใช้ได้ตลอดปี

(3) ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัยในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาด้านน้ำท่วม ร้อยละ 63.08 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 36.92 ทั้งนี้ ความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่า ปีที่เกิดปัญหาน้ำท่วมมากที่สุด 3 อันดับ คือ ปี พ.ศ. 2557 ปี พ.ศ. 2567 และ ปี พ.ศ. 2568 ตามลำดับ

พื้นที่ส่วนใหญ่ที่เกิดปัญหาน้ำท่วมถึง คือ พื้นที่ทำกินหรือพื้นที่เกษตร คิดเป็นร้อยละ 50.58 พื้นที่อยู่อาศัย ร้อยละ 50.00 และสถานประกอบการ ร้อยละ 17.44 โดยมีระดับความสูงของน้ำเฉลี่ย 1-2 เมตร ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่วมขังประมาณ 2-10 วัน และสาเหตุในการเกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ส่วนใหญ่เกิดจากฝนตกหนักหรือน้ำป่าไหลหลาก ร้อยละ 54.94 น้ำระบายไม่ทัน ร้อยละ 42.73 น้ำเอ่อล้นตลิ่งจากลำน้ำ ร้อยละ 38.08 น้ำทะเลหนุน ร้อยละ 28.49 และมีสิ่งกีดขวางการไหลของน้ำ ร้อยละ 28.49

ข้อเสนอแนะจากการปรับปรุง แก้ไข ป้องกัน ปัญหาน้ำท่วมและอุทกภัยเพิ่มเติม คือ การจัดสรรงบประมาณตามแผนงานในการดำเนินการปรับปรุง ก่อสร้าง การขุดลอกคลองธรรมชาติ ฝายชะลอน้ำ และสร้างแหล่งพักน้ำ แก้มลิงเพิ่มเติม และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในการบุกรุกพื้นที่ริมคลองเพื่อลดการพังทลายของดิน

(4) ด้านที่ 4 การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ

คุณภาพน้ำในลำน้ำของพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในคุณภาพของน้ำ คิดเป็นร้อยละ 54.65 และมีปัญหา ร้อยละ 45.35 โดยสาเหตุปัญหาส่วนใหญ่ 3 อันดับแรกเกิดจากน้ำเสียจากชุมชนหรือเมือง ร้อยละ 33.14 รองลงมาเกิดจากน้ำเสียจากเกษตรกรรม ร้อยละ 29.65 และเป็นน้ำเสียจากอุตสาหกรรม ร้อยละ 21.51 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในเรื่องป่าต้นน้ำ ในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.24 และมีปัญหา ร้อยละ 35.76 โดยสาเหตุของปัญหาเกิดจากการบุกรุกทำลายป่า ร้อยละ 30.23 และปัญหาไฟป่า ร้อยละ 5.52

ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ในพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 59.88 และมีปัญหา ร้อยละ 40.12 โดยสาเหตุเกิดจากน้ำไหลเชี่ยว การพังทลายของหน้าดิน น้ำกัดเซาะตลิ่ง และการไม่มีฝายชะลอน้ำในพื้นที่ตอนบน

ปัญหาการกัดเซาะตลิ่งริมลำน้ำหรือลำคลอง ในพื้นที่ที่ไม่มีปัญหาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 54.36 และมีปัญหา ร้อยละ 45.64 เนื่องจากเส้นทางเดินน้ำเปลี่ยน ปรากฏการน้ำขึ้นน้ำลงที่ทำให้ตลิ่งพังง่ายและน้ำป่าไหลหลาก

ข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ หรือการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและป้องกันการกัดเซาะตลิ่งผู้ตอบแบบสอบถามให้แนวทางการดำเนินการ คือ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการปลูกป่าทดแทน หรือปลูกพืชที่ช่วยลดการพังทลายของหน้าดิน การทำแนวเขื่อนกัน แนวกันตลิ่ง และกรณีมีการทำเกษตรในที่ราบเชิงเขา ควรมีการทำเกษตรแบบขั้นบันได และมีการปลูกหญ้าแฝกป้องกัน รวมทั้งการทำเขื่อนกันคลื่นริมทะเลเนื่องจากปัจจุบันประสบปัญหาคลื่นแรงกัดเซาะชายฝั่ง

(5) ด้านที่ 5 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการเรื่องการแจ้งเตือนและการประกาศแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีปัญหาในการจัดการการแจ้งเตือน ร้อยละ 82.56 และมีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 17.44

ความจำเป็นในการดำเนินการบริหารจัดการในพื้นที่ ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีการจัดลำดับความสำคัญ เห็นว่าสำคัญมากที่สุด 3 อันดับ คือ ความจำเป็นในการสร้างการรับรู้/บูรณาการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ รองลงมาเป็นการศึกษา วิจัย และพัฒนาแนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ และจัดทำแผนปฏิบัติการบรรเทาภาวะน้ำท่วมและภาวะน้ำแล้ง ตามลำดับ สรุปดังตารางที่ 8-1

ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าควรมีการการบริหารจัดการน้ำแบบศูนย์รวม และการดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 8-1 ลำดับความสำคัญในการดำเนินการบริหารจัดการ

ที่	ความจำเป็นในการดำเนินการ	ลำดับความสำคัญ
1	การจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์กรด้านการบริหารจัดการน้ำ	ลำดับความสำคัญที่ 4
2	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพระบบพยากรณ์	ลำดับความสำคัญที่ 5
3	การศึกษา วิจัย และพัฒนาแนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ	ลำดับความสำคัญที่ 2
4	<u>สร้างการรับรู้/บูรณาการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ</u>	<u>ลำดับความสำคัญที่ 1</u>
5	จัดทำแผนปฏิบัติการบรรเทาภาวะน้ำท่วมและภาวะน้ำแล้ง	ลำดับความสำคัญที่ 3
6	สร้างเครื่องมือติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการน้ำ	ลำดับความสำคัญที่ 6

3) ความคิดเห็นต่อศักยภาพและแนวทางการพัฒนาลุ่มน้ำ

ศักยภาพความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาลุ่มน้ำ ในเรื่องของศักยภาพและจุดเด่นที่มีโอกาสในการพัฒนาได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการพัฒนาด้านการเกษตร ประมง และเกษตรอุตสาหกรรมที่สามารถพัฒนาได้ คิดเป็นร้อยละ 63.34 รองลงมาเป็นการท่องเที่ยว ร้อยละ 40.12 การค้าและการบริการ ร้อยละ 13.95 และด้านอุตสาหกรรม ร้อยละ 3.49

ความต้องการพัฒนาพื้นที่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพื้นที่ลุ่มน้ำ ในการเกษตร ประมง และเกษตรอุตสาหกรรมที่เป็นความต้องการพัฒนาพื้นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.88 รองลงมาเป็นการท่องเที่ยว ร้อยละ 45.35 การค้าและการบริการ ร้อยละ 14.53 และด้านอุตสาหกรรม ร้อยละ 5.23

ความเห็นต่อการพัฒนาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ควรให้ความสำคัญต่อแผนงาน ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค มากที่สุด รองลงมา ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 5 การบริหารจัดการน้ำ และด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ตามลำดับ ดังตารางที่ 8-2

ตารางที่ 8-2 ลำดับความสำคัญของแผนงาน

ที่	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	ลำดับความสำคัญ
1	ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค	ลำดับความสำคัญที่ 1
2	ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต	ลำดับความสำคัญที่ 5
3	ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย	ลำดับความสำคัญที่ 2
4	ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	ลำดับความสำคัญที่ 3
5	ด้านที่ 5 การบริหารจัดการน้ำ	ลำดับความสำคัญที่ 4

4) สภาพปัญหาและอุปสรรคด้านทรัพยากรน้ำในพื้นที่

จากการรับฟังข้อคิดเห็น สรุปสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านทรัพยากรน้ำในเบื้องต้นได้ ดังนี้

(1) **ปัญหาด้านกายภาพและสภาพภูมิอากาศ** พื้นที่รับน้ำแคบและลาดชัน เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงและลาดลงสู่อ่าวไทย ลำน้ำสายหลักมีขนาดสั้นความยาวประมาณ 100 – 200 กิโลเมตร (คลองหลังสวน แม่น้ำตาปี แม่น้ำพุมดวง) และมีความลาดชันสูง เมื่อเกิดกรณีฝนตกหนักน้ำจะไหลหลากลงสู่ทะเลอย่างรวดเร็ว ขาดแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ตอนบนไม่เพียงพอ รวมทั้ง มีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ทำให้เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วงที่ยาวนานมากขึ้น

(2) **ปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำ** พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนจะมีปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีสูงแต่ในหลายพื้นที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำที่เพียงพอ เพราะข้อจำกัดด้านภูมิประเทศทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาโครงการแหล่งกักเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ทำได้ยาก จึงทำให้มีปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความต้องการน้ำภาคเกษตร เนื่องจากเป็นพื้นที่เหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ทุเรียน มังคุด ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ซึ่งมีความต้องการน้ำในปริมาณมากและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งหากขาดน้ำจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิต การขยายตัวของชุมชนเมือง สถานประกอบการ โดยเฉพาะปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำสำหรับสนับสนุนการท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน ที่มีมูลค่าด้านการท่องเที่ยวเป็นลำดับต้นของประเทศไทย ซึ่งมีความต้องการน้ำเพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่ในพื้นที่เกาะมีข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งผิวดินและใต้ดิน

(3) **ปัญหาอุทกภัยและน้ำท่วม** พบสภาพปัญหาและอุปสรรค ที่สำคัญ คือ ปัญหาน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก เนื่องจากพื้นที่ตั้งชุมชนและเขตเศรษฐกิจสำคัญของลุ่มน้ำส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่มริมน้ำ จึงมักประสบปัญหาถูกน้ำฉับพลันเมื่อเกิดกรณีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ตอนบน ปัญหาการระบายน้ำทำได้ยาก เกิดในพื้นที่ปากแม่น้ำและทะเลชายฝั่งจากช่วงที่เกิดน้ำทะเลหนุนสูงและการระบายน้ำจากลำน้ำสายหลักลงสู่อ่าวไทยทำได้ช้าลง ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานานมากขึ้นในพื้นที่ลุ่มต่ำ และพื้นที่น้ำท่วมขยายเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต

(4) **ปัญหาคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อม** พบสภาพปัญหาและอุปสรรค ที่สำคัญ การรุกตัวของน้ำเค็มในช่วงฤดูแล้ง ที่ปริมาณน้ำจืดจากพื้นที่ต้นน้ำและน้ำในลำน้ำมีน้อย ทำให้น้ำเค็มรุกตัวเข้ามาในลำน้ำที่เชื่อมต่อกับทะเลอ่าวไทย ส่งผลกระทบต่อการผลิตน้ำประปา การเกษตร การประมงและชุมชนริมฝั่งน้ำ คุณภาพน้ำมีการปนเปื้อนจากสารเคมี เนื่องจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่ตอนบน/ที่ราบตอนกลางของลุ่มน้ำ/พื้นที่กรรมกรมประมงชายฝั่ง รวมทั้งคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมจากการปล่อยของเสียที่บางส่วนยังไม่ได้รับการบำบัดอย่างถูกวิธีจากชุมชน

เมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แหล่งอุตสาหกรรม สถานประกอบการ การท่องเที่ยว ทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ
ในลำคลองสายต่าง ๆ

(5) อุปสรรคด้านการบริหารจัดการ ข้อจำกัดด้านระเบียบกฎหมายและข้อจำกัดของสภาพพื้นที่
โดยพื้นที่ต้นน้ำส่วนใหญ่อยู่พื้นที่อนุรักษ์ในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง/ขนาดใหญ่หน่วยงานต้องมีขั้นตอนการขอ
อนุญาตที่ใช้ระยะเวลานานและกระบวนการที่ซับซ้อน การบุกรุกพื้นที่ทางน้ำ การขยายตัวของเมืองและการก่อสร้าง
สิ่งปลูกสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลดลง และระเบียบข้อกำหนดของการพัฒนา
แหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก การขุดลอกลำคลอง การปรับปรุงซ่อมแซม
การขนาดบุคลากรเฉพาะด้านและงบประมาณบำรุงรักษาแหล่งน้ำในความรับผิดชอบ เป็นต้น

5) ศักยภาพ/จุดเด่น และจุดด้อย/ข้อจำกัดของกลุ่มน้ำ

จากการรับฟังข้อคิดเห็น สรุปศักยภาพ/จุดเด่น และจุดด้อย/ข้อจำกัดของกลุ่มน้ำในเบื้องต้น ดังนี้

(1) ศักยภาพและจุดเด่น ในพื้นที่ลุ่มน้ำปริมาณฝนสะสมสูง ทำให้มีปริมาณน้ำท่าในแต่ละปีสูงมาก
ระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่สมบูรณ์ พื้นที่ต้นน้ำของกลุ่มน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ จึงทำให้พื้นที่ยังมีระบบนิเวศ
ป่าต้นน้ำที่สมบูรณ์ เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำของลำน้ำสำคัญกลุ่มน้ำ อาทิเช่น คลองหลังสวน แม่น้ำตาปี แม่น้ำพุมดวง
เป็นต้น มีทั้งแหล่งน้ำจืดและน้ำกร่อยบริเวณปากแม่น้ำ ทำให้ศักยภาพสามารถทำเกษตรกรรมได้หลากหลายชนิดพืช
และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจเฉพาะถิ่นที่สำคัญ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (เขื่อนรัชชประภาหรือเขื่อนเชี่ยวหลาน)
เป็นแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า รวมทั้งกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตร การท่องเที่ยว การรักษา
ระบบนิเวศป่าไม้รอบอ่าง รักษาระบบนิเวศลำน้ำ แหล่งน้ำผลิตประปาเพื่ออุปโภค-บริโภคที่สำคัญของกลุ่มน้ำ

(2) จุดด้อยและข้อจำกัด ด้านภูมิประเทศลาดชันและลำน้ำสายหลักมีระยะทางสั้น ทำให้เกิดสภาพ
น้ำไหลหลากเร็วและไหลลงสู่ทะเลอย่างรวดเร็ว โดยไม่สามารถกักเก็บหรือมีแหล่งน้ำไว้สำหรับบริหารจัดการน้ำ
ไว้ใช้ประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพ การรุกล้ำของน้ำเค็ม ในช่วงฤดูแล้งที่ปริมาณน้ำจืดในลำน้ำลดลง มักเกิดปัญหา
น้ำเค็มหนุนสูงเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมโดยเฉพาะในลุ่มน้ำปากพนัง ลุ่มน้ำตาปี คลองหลังสวน รวมทั้งลำคลอง
ที่เชื่อมต่อกับทะเล และ การบริหารจัดการน้ำให้ใช้ประโยชน์ครบทุกภาคส่วน เนื่องจากกลุ่มน้ำมีกิจกรรมด้านการพัฒนา
ทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย อาทิเช่น การเป็นพื้นที่เหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ (ทุเรียน มังคุด ยางพารา
ปาล์มน้ำมัน) ที่ใช้น้ำมากเพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่มีต้องต้องการใช้น้ำสำหรับการแปรรูป
อุตสาหกรรมเกษตร การขยายตัวของชุมชนเมืองจะสร้างความต้องการน้ำเพิ่มมากขึ้น และการขยายตัวของ
ภาคการท่องเที่ยว (ทั้งบนฝั่งและบนเกาะ) รวมทั้งนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น ทำให้ในช่วงวิกฤต
มีความเสี่ยงในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพราะมีแหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำในอนาคต

6) ปัจจัยคุกคามที่สำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำ

จากการรับฟังข้อคิดเห็น สรุปปัจจัยคุกคามที่สำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำในเบื้องต้น ดังนี้

(1) การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าชายเลน โดยพื้นที่ตอนบน มีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อขยาย
พื้นที่เกษตรกรรมเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญมูลค่าสูง เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ซึ่งมี
แนวโน้มขยายพื้นที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความสามารถในการซับน้ำของดินลดลง
พื้นที่ชายฝั่งทะเล มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เป็นเกษตรและที่พักอาศัย ส่งผลกระทบต่อแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำและการ
ป้องกันชายฝั่ง พื้นที่เกาะ มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

(2) น้ำท่วมและภัยแล้งซ้ำซาก ในพื้นที่เกิดฝนตกหนักสะสมต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ (Climate Change) มีการเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดินทำให้การระบายน้ำจากลำน้ำลงสู่ทะเลทำได้ช้าลง
ทำให้เกิดน้ำท่วมขังยาวนานและขยายพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ส่วนฤดูแล้งยาวเกิดนานขึ้นทำให้มีน้ำไม่เพียงพอต่อ

ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว รักษาระบบนิเวศลำนน้ำ และความต้องการใช้น้ำจากภาคส่วนอื่น ๆ ที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก

(3) การเสื่อมโทรมของทรัพยากรน้ำ จากการใช้สารเคมีภาคการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น การปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร การขยายตัวของสถานประกอบการและการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีปัญหาด้านคุณภาพน้ำในบางพื้นที่ รวมทั้งการรุกตัวของน้ำเค็มในช่วงฤดูแล้งที่มีปริมาณน้ำจืดน้อย ทำให้น้ำเค็มจะรุกล้ำเข้าไปในลำน้ำลึกขึ้นส่งผลกระทบต่อระบบประปาและการเกษตรริมฝั่งน้ำ

(4) การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ปากแม่น้ำและชายฝั่ง จากปัญหาการกัดเซาะรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงของบริเวณปากแม่น้ำและชายฝั่ง การก่อสร้างโครงสร้างที่ยื่นลงไปในทะเล เกิดตะกอนบริเวณปากแม่น้ำที่ติดกับชายฝั่งทะเล ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก เป็นต้น

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและการนำไปใช้ประโยชน์

- 1) ได้รับทราบแนวคิดของกลุ่มเป้าหมายต่อทิศทางและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ
- 2) กลุ่มเป้าหมายจะได้รับทราบข้อมูลสถานการณ์พื้นที่ลุ่มน้ำ ทิศทางและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพิ่มเติมขึ้นจากขั้นเตรียมงาน
- 3) เกิดความร่วมมือของกลุ่มเป้าหมายในการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์พื้นที่ลุ่มน้ำ ทิศทางและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาฯ
- 4) เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปประกอบการวิเคราะห์ แนวโน้ม และศักยภาพ รวมถึงคาดการณ์การใช้น้ำและแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำในอนาคต

10. การดำเนินการในขั้นถัดไป

การประชุมครั้งถัดไป เป็นการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 โดยมีแผนการจัดประชุมในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2569 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนา วัตถุประสงค์การพัฒนา และ(ร่าง) ทางเลือกการพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำต่อผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ตลอดจนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้มีความเหมาะสม ครอบคลุม และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มากยิ่งขึ้น
2. เพื่อนำเสนอข้อมูลความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ รวมถึงผลการวิเคราะห์และสรุปภาพรวมของพื้นที่ลุ่มน้ำในประเด็นต่างๆ ได้แก่ สภาพปัญหาและข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการพัฒนา ศักยภาพ ทรัพยากร จุดเด่น จุดด้อย แรงขับเคลื่อนและปัจจัยคุกคาม รวมถึงประเด็นยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อใช้เป็นพื้นฐานประกอบการพิจารณาทางเลือกในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

11. ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

หน่วยงานเจ้าของโครงการ

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4
กลุ่มประสานงานลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน
เลขที่ 41 หมู่ 4 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
โทรศัพท์ : 0 772 7096 1 โทรสาร : 0 7727 0962
E-Mail : onwr4@onwr.go.th

กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา

บริษัท ซิกม่า ไฮโดร คอนซัลแตนท์ จำกัด
เลขที่ 16/1 ซอยลาดปลาเค้า 12
แขวงจรัญเกษม เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230
โทรศัพท์ 0 2125 2304
E-Mail : sigmahydro@yahoo.com

บริษัท เอส เอ็น ที คอนซัลแตนท์ จำกัด
เลขที่ 1124/263 ซอยพหลโยธิน 32 ถนนพหลโยธิน
แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2541 6522
E-Mail : snt_consultant@yahoo.com

Facebook: แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

สื่อประชาสัมพันธ์

เฟซบุ๊ก (Facebook) โครงการ